

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ZUS OF ZO

(Sisterly Feelings)

Een betrekkelijke komedie

door

Alan Ayckbourn

Vertaling: Jos van Gorp

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1992

Nr. 2007

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TWAALF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Sisterly Feelings © Haydonning Ltd. 1981

All rights whatsoever in this Play are strictly reserved and all rights other than the amateur rights in the Dutch language are handled by CASAROTTO RAMSAY LTD., National House, 60-66 Wardour Street, London W1V 3HP, England.

Wettelijk depot D/1992/220/64
ISBN 90-385-0201-X

cop. 1992 Toneelfonds J. Janssens/Alan Ayckbourn

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ROLVERDELING

4 dames - 8 heren

Dr. Ralph Matthews, 70
Abigail Smythe, 26
Dorcas Matthews, 24
Melvyn Matthews, 20 zijn kinderen
Len Coker, 50, zijn schoonbroer
Rita Coker, 45, vrouw van Len
Patrick Smythe, 30, echtgenoot van Abigail
Brenda Grimshaw, 19, verloofde van Melvyn
Simon Grimshaw, 28, haar broer
Stafford Wilkins, 24
Murphy
Majoor Lidgett

Bedrijf I : scène 1 : februari, donderdagnamiddag
 scène 2 : juni, zondagnamiddag

Bedrijf II: scène 1 : september, zaterdagmiddag
 scène 2 : november, zaterdagmiddag

Tijd : het heden.

E E R S T E B E D R I J FEerste scène - Proloog

Een afgelegen hoek van Pendon Common. Een koude, vochtige dag eind februari, zowat halfdrie in de namiddag.

Een steile, met gras begroeide berm, waarin een met planken versterkte trap is uitgegraven die naar de top leidt en, zo mogen we aannemen, naar een uitzicht over de rest van de meent aan de andere kant. Aan de voet van de berm, een met gras begroeid terrein, vlak en mals als een wei. Een bosje braamstruiken en misschien één enkel boompje. Op driekwart van de weg naar boven, een bank bestaande uit één plank in een betonnen plint.

Misschien hoor je af en toe een vogel, misschien ook uit de verte de dreun van het verkeer op de grote weg van Pendon naar Reading. Verrassend genoeg bevinden zich op de wei tien personen met zwarte of donkere kleren aan. Begravenisgasten, dat is meteen duidelijk. Eerst, Dr. Ralph Matthews, een stoere zeventiger. Naast hem, zijn schoonbroer, Len Coker, inspecteur bij de plaatselijke politie. Vijfenvijftig jaar oud, een ziekelijk bleke tint, wat onwennig in zijn beste donkere pak. Bij Len, zijn vrouw Rita, een vrouw van vijfenveertig, die eruitziet als iemand die door het noodlot achtervolgd wordt. Dan, Ralphs oudste dochter Abigail, zesentwintig jaar oud. Net als haar broer en zus heeft ze iets naïefs over zich en haar onstuimigheid is nauwelijks afgestompt door twee jaar huwelijk met Patrick Smythe, haar echtgenoot van dertig. Dorcas, Abigails zuster, is vierentwintig. Op het eerste gezicht is er een oppervlakkige gelijkensissen tussen beide vrouwen. Dorcas is vergezeld van haar huidige "aanhangsel", Stafford Wilkins, ook zo'n vierentwintig jaar oud. Een magere, onverzorgde jongeman die de indruk geeft dat zijn innerlijk vuur door onophoudelijke ontgoochelingen gedoofd is. Hij heeft zich, of beter, men heeft hem voor de gelegenheid aangekleed, maar de kleerkast was in geen geval rijk voorzien. Ralphs jongste is Melvyn, twintig jaar oud, nu een beetje ingehouden vanwege de begrafenis die pas achter de rug is, anders nog heel jong, vol zelfvertrouwen en erg verliefd. Het voorwerp van zijn genegenheid, Brenda, zijn negentienjarige verloofde, hangt aan zijn arm. Een vrien-

delijk, zij het wat uitdrukingsloos meisje. Naast hen, een beetje op afstand zoals het iemand past die niet echt bij de groep hoort, staat tenslotte Simon Grimshaw, Brenda's oudere broer - een knappe, atletisch gebouwde man van achtentwintig. Hij onderscheidt zich ook nog van de anderen door een on-Engelse gebronsde teint. De groep staat eerbiedig stil. Ralph heeft blijkbaar net iets gezegd en blijft nu even in gedachten verzonken. De anderen wachten tot hij verdergaat.

RALPH : (na een poosje) Ja...

RITA : (instemmend) Mm. Mm.

LEN : Niet te geloven.

RALPH : Pas op, dat is achtentwintig jaar geleden waar ik nu van spreek.

RITA : Ja. Nu spreek je van achtentwintig jaar geleden.

LEN : Bijna dertig jaar, dat is zeker.

RALPH : Er stond toen nog een bank. Je weet wat ik bedoel, als ik zeg: een bank? Een rustbank voor de wandelaar? Hij moet hier ergens gestaan hebben. Hij is weg nu.

ABIGAIL : Daar staat een bank, vader.

RITA : O ja, kijk, daar staat er één.

RALPH : (geprikkel) Neen, neen, neen. Ik heb het over een andere bank. Die niet. Die bank staat er nog maar pas. Die staat er nog maar iets van een, iets van een...

LEN : Om de drie, vier jaar moeten ze die banken vervangen. Ik bedoel, zoals de vandalen er tegen aan gaan...

RALPH : Vier of vijf jaar. Niet meer dan vijf jaar.

LEN : Ik bedoel, vroeger was het drie of vier jaar maar zoals ze er nu tegen aan gaan, zal het wel om het jaar zijn. Vandaag de dag.

RITA : Vandaag de dag. Ja.

LEN : Ik bedoel, wij bij de politie, wij doen wat we kunnen, maar we kunnen niets doen. We staan machteloos. Ik bedoel, in de tijd dat je de vandaal op heterdaad betrapte, over je knie legde en een flinke rammeling verkocht, ja. Niemand deed daar moeilijk over. Maar nu, de wet staat aan de kant van de vandalen...

RITA : De politie staat machteloos. Len staat machteloos.

RALPH : (die niet geluisterd heeft) Ja, ja...

LEN : Dat is het lot dat jouw banken beschoren is, als je 't weten wilt.

PATRICK : De tijd staat niet stil, Ralph, als je nog iets...

RALPH : Ja. Dat was ik net van plan... Ik was van plan jullie allemaal iets te laten zien...

ABIGAIL : Moet dat nu vandaag, pa?

RALPH : Alleen maar even naar boven. Een paar stappen.

PATRICK : *(in zichzelf)* O God. *(Hij kijkt op zijn horloge)*

RALPH : Kennen jullie het hier nog, Dorcas? Abi? Weten jullie nog dat we met zijn allen hier naartoe kwamen?

DORCAS : Ja pa, om te piknikken.

RALPH : Om te piknikken, ja. Jij was nog te jong zeker, Melvyn?

MELVYN : Neen, ik weet het nog.

RALPH : *(Schenkt daar, zoals hij wel vaker doet, geen aandacht aan. Tegen Len en Rita.)* Hij was nog te jong. Een nakomertje, die jongen. Amy en ik dachten daar helemaal niet meer aan toen hij gekomen is. Prachtige pikniks hebben we gehad, Len. Je zuster en ik. *(Brenda vlijt zich tegen Melvyn aan. Rita begint moeizaam tegen de helling op te klauteren, half geholpen door Len.)*

MELVYN : Heb je kou?

BRENDA : Neen, neen.

RALPH : Komaan, allemaal. Ik sta erop dat jullie dit zien. Voor wie dit nog niet gezien heeft, is dit... nou, een formidabel uitzicht over de meent. Gaat het, Rita?

RITA : Ja, ja, 't is alleen maar mijn...

LEN : Kom, leun met je gewicht op mij. Dan gaat het vanzelf.

(Ralph klautert nog vrij kwiek de helling op. Melvyn, Brenda en Simon gaan achter hem aan. Len worstelt met Rita.)

DORCAS : *(kijkt toe)* Hemel. Waarom kiest hij altijd een dag als vandaag uit...

LEN : *(merkt dat Melvyn en Brenda voorbij willen)* Laat de jongelui door, Rita.

RITA : Ja, laat ze maar door.

MELVYN : Dank je.

(Ralph verdwijnt even over de heuvelrand. Melvyn en Brenda glijden voorbij de worstelende Rita en volgen Ralph. Simon talmt nog, niet zeker of hij hulp kan bieden.)

ABIGAIL : *(tegen Patrick)* Alles in orde?

PATRICK : Prima.

SIMON : *(voorzichtig tegen Len en Rita)* Kan ik...

RITA : *(steekt een hand uit)* O, zou u willen?

SIMON : Jazeker.

LEN : Voorzichtig.

ABIGAIL : Ga jij naar boven?

PATRICK : Neen. Ik blijf hier liever staan kijken hoe het laatste stukje van mijn dure schoenen langzaam in de modder verdwijnt.

LEN : Voorzichtig, voorzichtig.

RITA : Oe.

SIMON : (*die haar te stevig aanpakt*) Sorry.

RITA : 't Is mijn knie, ziet u.

ABIGAIL : Waarom blijf je daar dan staan, schat? Waarom ga je niet op vaste grond staan?

PATRICK : Omdat er geen is, lieveling. Er is geen vaste grond. We staan in een moeras.

LEN : Zit ze weer klem?

RITA : Ik denk van wel.

SIMON : Het spijt me verschrikkelijk.

PATRICK : Nu ja. We zijn natuurlijk allemaal een beetje stom geweest om ons te kleden voor een begrafenis. We hebben ons misschien gewapend tegen een lichte windvlaag; misschien zelfs tegen een beetje regen aan het graf; het beetje kerkhofgrint onder de voetzolen. Daar hadden we ons op voorbereid. Maar in plaats daarvan heeft jouw vader ons in zijn hoge wijsheid naar een godverdomd moeras gebracht.

(*Ralph verschijnt weer boven op de heuvel.*)

DORCAS : Patrick...

RALPH : Wat staat die man van jou daar nu te emmeren, Abi?

ABIGAIL : Niets.

(*Len en Simon laten Rita op de bank neer.*)

LEN : Zachtjes aan, zachtjes aan.

RITA : Ja, ja, zo gaat het goed.

LEN : Ik denk dat je nog eens naar Rita's knie zult moeten kijken, Ralph, als je zou willen.

RALPH : Ik kan niets voor die knie doen. Hoe lieflijk ze er ook uitziet. Ze moet geopereerd worden. Dat heb ik haar al gezegd.

RITA : Als ik geopereerd moet worden, dan hou ik nog liever die knie.

PATRICK : Ralph, mag ik je er in twee woorden aan herinneren dat ik het zo had geregeld dat ik jullie om kwart voor drieën weer thuis zou brengen.

RALPH : (*tegen Rita*) Dan zal je er moeten mee leren leven. Len, ik denk toch dat het deze bank was.

RITA : Als ik niet oppas, zetten ze mij de volgende keer mijn hele been af.

PATRICK : (*gelaten*) Kwart voor drieën, Ralph, ik moet naar een vergadering... (*in zichzelf*) Alsof iemand dat een bal kan schelen.

ABIGAIL : Ik zal hem eraan herinneren.

PATRICK : Doe dat of ik vertrek zonder jullie.

ABIGAIL : Patrick...

PATRICK : Vijf minuten. En ik ben weg. (*Patrick verdwijnt naar de auto.*)

ABIGAIL : (*Roept hem vergeeft achterna*) We kunnen niet allemaal in één auto naar huis. O God.

DORCAS : Hij rijdt immers niet door.

ABIGAIL : Ik ken hem... (*Abigail gaat achter Patrick aan.*)

LEN : (*tegen Rita*) Zo, gaat het weer?

RITA : (*krabbelt overeind*) Ja, ja.

RALPH : (*weer naar hen toe*) Je moet dit uitzicht zien. Het is gewoon verbluffend.

SIMON : (*biedt Len hulp aan*) Kan ik...

LEN : Neen, neen.

RITA : Neen, neen, neen.

LEN : Laat haar maar aan mij over. (*Len en Rita verdwijnen langzaam over de rand van de heuvel.*)

RALPH : (*terwijl ze gaan*) Je zou hoe dan ook beter af zijn met een houten been, Rita. Af en toe een druppeltje lijnzaadolie dat is al wat je dan nog nodig hebt.

RITA : Ach, zeg zo'n dingen niet. (*Len en Rita zijn weg.*)

RALPH : Dorcas, kom jij naar boven?

DORCAS : Neen, wij wachten hier, pa, als je 't niet erg vindt. We zijn er niet op gekleed om bergen te beklimmen. En we hebben het al gezien.

RALPH : (*bemerkt Stafford*) En dingen daar? Dingen.

(*Stafford staat met zijn kop in de grond grassprietjes te bestuderen en hoort niets.*)

DORCAS : Stafford?

STAFFORD : Wat?

RALPH : Kom naar boven, jongen, naar het uitzicht kijken. Je kan de oefening best gebruiken, zo te zien.

DORCAS : (*vriendelijk*) Ga maar, toe.

STAFFORD : (*aarzelend*) Ja ja. (*Hij begint langzaam de helling op te klimmen, haalt daarbij een sigaret uit zijn zak.*)

RALPH : (*intussen*) Ik geloof toch dat dit de bank was, Dorcas. Op die eigenste bank heb ik jouw moeder gevraagd of ze met mij wilde trouwen. Is dat niet fantastisch?

DORCAS : Lieve hemel.

RALPH : *(als Stafford vlak bij hem is)* Steek die niet op. Je hebt geen sigaret nodig. Je hebt lucht nodig. Als je van dat spul blijft roken, zit je binnenkort vol roet. *(roept)* Ik zeg hem, Dorcas, als hij van dat spul blijft roken, dat je de schouwveger moet laten komen!

DORCAS : Ik kan er niets aan doen.

STAFFORD : *(verdwijnt over de heuvelrand)* God in de hemel. *(Stafford is weg.)*

RALPH : We moeten echt nog eens zo'n piknik doen. Zo gauw het beter weer wordt. Op een zondag. Als je thuis bent.

DORCAS : Fijn.

RALPH : Zullen we ons amuseren. Wat heeft die jongen?

DORCAS : Wat bedoel je?

RALPH : Hij is altijd diep ongelukkig. Ik heb hem nog nooit zien lachen. Lacht hij wel eens tegen jou?

DORCAS : Soms.

RALPH : Een vrouw heeft dat nodig. Dat is goed voor ze. Wat is het? Zijn maag?

DORCAS : Neen. Zijn principes.

RALPH : Moge God hem bijstaan. Daar is geen kruid tegen gewassen.

ABIGAIL : *(Komt terug met de sjaal van Ralph.)* Pa, als je hier nog lang denkt rond te lopen, doe dan ten minste je sjaal om.

RALPH : We vroegen ons net af wat we konden doen om dingen van Dorcas wat op te vrolijken.

ABIGAIL : Stafford. Daar zou ik me maar niet om bekommeren. *(Ze reikt hem de sjaal aan. Ralph komt naar beneden om hem aan te nemen.)* Hoe voel je je, pa?

RALPH : Ik voel me uitstekend.

ABIGAIL : Echt waar?

RALPH : Ik vind 't jammer dat moeder gegaan is. Maar ik bedoel, het was geen verrassing. We wisten allemaal dat het vroeg of laat moest gebeuren maar het blijft natuurlijk jammer. *(stilte)* Dat wil ik je wel zeggen, nu we alleen zijn. Als jullie een kwart van het geluk uit jullie huwelijken - of jullie verhoudingen of wat jullie ook hebben - als jullie er een kwart uithalen van wat jullie moeder en ik gehad hebben, dan benijd ik jullie.

DORCAS : Daar kan je nooit van op aan.

RALPH : Dat hangt helemaal af van wat je er samen in investeert.

DORCAS : Ha.

ABIGAIL : *(droogjes)* Met grote nadruk op "samen".

(Melvyn verschijnt op de heuveltop. Met Brenda nog steeds op sleeptouw.)

MELVYN : Paps, is dat de toren van St Mary's of van de kerk van Pendon?

RALPH : (tegen de meisjes) Neem een voorbeeld aan die daar. Die weet ten minste wat hij doet. Nietwaar, jongen?

MELVYN : Wat?

RALPH : (klimt weer tegen de helling op) Waar dacht jij dat de kerk van Pendon was?

MELVYN : Daar achter ons.

RALPH : Dan hebben ze ze verplaatst. Jij zou beter moeten weten. Je kijkt in noordwestelijke richting. Pendon is die kant uit.

(Ralph, Melvyn en Brenda verdwijnen. Abigail en Dorcas zijn alleen.)

ABIGAIL : Was het echt hier dat we kwamen piknikken? Waarschijnlijk wel, alleen in mijn herinnering was het veel groter. (Ongeduldig getoeter van een auto weerklinkt. Ze roept:) 't Is goed. Mijn man is weer op zijn best vandaag. Mijn moeder wordt begraven en het enige waar hij aan kan denken is zijn verdome vergadering. Ik weet niet hoe lang ik dat nog volhoud. Eerlijk, ik weet het niet. (Wijst op Ralph) "Wat je erin investeert", 't kan best waar zijn voor hem. Ik heb alles erin geïnvesteerd en 't is verdwenen zonder een spoor na te laten.

DORCAS : Je had je werk niet moeten laten staan.

ABIGAIL : Mrs. Smythe kan toch niet gaan werken. Dat gaat niet.

DORCAS : We zullen ons ook met pa moeten bezighouden.

ABIGAIL : (in gedachten) Ja ja.

DORCAS : Ik bedoel, als we 't uiteindelijk beter vinden dat ik weer thuis ga wonen en voor hem zorg...

ABIGAIL : Ja, we zullen wel zien.

DORCAS : Ik zeg er onmiddellijk bij dat ik dat eigenlijk niet wil. Ik hou van pa. Maar zoveel ook weer niet. Ik heb er ik weet niet hoelang over gedaan om te komen waar ik ben en als het niet echt nodig is...

ABIGAIL : Nou, dan moet je 't niet doen.

DORCAS : Ik bedoel, ik heb nu mijn eigen programma.

ABIGAIL : Hmm.

DORCAS : Twee keer in de week.

ABIGAIL : Hmm.

DORCAS : Een halfuur.

ABIGAIL : Geweldig.

DORCAS : Toch...

ABIGAIL : Luisteren de mensen daarnaar? Ik bedoel...

DORCAS : (een opflakking) Jazeker, luisteren ze. Met duizenden luisteren ze. Heb jij enig idee van de luistercijfers die de lokale radio overdag haalt?

ABIGAIL : 't Is al goed, 't is al goed.

DORCAS : Nou, dat zijn er heel wat. Heel wat mensen luisteren naar de radio. Jij niet, dat weet ik.

ABIGAIL : Ik niet, neen. Ik kan ook nooit iets vinden op die radio van ons. Alleen cricket of Duitse stations. Dat komt ook omdat 't zo'n verschrikkelijk ingewikkelde is. Je duwt op knoppen en allerlei lichtjes flikkeren aan en uit en dan hoor je Duitsers praten in de badkamer... (korte stilte) Maak je geen zorgen over pa. We houden wel een oogje in 't zeil.

DORCAS : Goed. We hadden van de helling een glijbaan gemaakt. Nu zie ik het weer.

ABIGAIL : Stafford is weer helemaal in zijn bekende doen.

DORCAS : Ja. Er zijn problemen. Ik kan hem wel op de een of andere manier in mijn programma inschakelen. Dat zou iets oplossen. Boekbesprekingen en af en toe een interview. 't Zou hem wat meer zelfvertrouwen geven. Let op, hij is niet in zijn beste doen vandaag. Hij heeft hier allemaal zo zijn bedenkingen over.

ABIGAIL : Wat bedoel je, over de begrafenis?

DORCAS : Neen. Hij is meegegaan maar hij weigerde pertinent om de kerk binnen te gaan voor de dienst.

ABIGAIL : Is hij niet naar binnen gekomen? Daar heb ik niets van gemerkt.

DORCAS : Neen, ik denk dat niemand het gemerkt heeft. Behalve ik. Daarom is hij eigenlijk overstuur. Ik bedoel, wat heb je eraan om een paar uur voor de kerk in de vrieskou te staan als niemand er wat van merkt. God zal het wel gemerkt hebben.

ABIGAIL : En moeder.

DORCAS : Ze zal gelachen hebben.

ABIGAIL : God ook, zou ik zo denken. Ga je ermee trouwen, met die Stafford?

DORCAS : Neen.

ABIGAIL : God zij dank.

DORCAS : In het huwelijk gelooft hij ook niet.

(Patrick komt terug)

PATRICK : (*joviaal*) Alleen maar om snel even - sorry dat ik jullie onderbreek - alleen maar om dag te zeggen, lieve, ik zie je vanavond nog wel.

ABIGAIL : Wat ga je doen?

PATRICK : Ik ga weg. Kwart voor drieën heb ik gezegd. Het is nu tien voor. De injury time is ook voorbij en ik ben weg.

ABIGAIL : Patrick, jij kan ons hier niet achterlaten.

PATRICK : 't Spijt me. Maar ik heb het gezegd.

ABIGAIL : Je snapt toch dat er dan mensen te voet naar huis moeten?

PATRICK : 't Spijt me. (*Hij gaat weg.*)

ABIGAIL : Patrick! Godverdomme smeerlap! Smeer... Wat moeten we nu doen?

DORCAS : Lopen, zeker. (*roept*) Pa! Pa, we gaan door...

ABIGAIL : Ik zal zien of ik hem kan tegenhouden. (*Ze gaat achter Patrick aan.*)

DORCAS : (*roept*) Pa.

SIMON : (*verschijnt op de top van de heuvel.*) Halo. Hulp nodig?

DORCAS : Neen, 't is niets. Kunt u ze niet een beetje aanporren daarboven.

SIMON : (*komt naar beneden*) Ja. Ze komen eraan. Klein ongelukje gebeurd.

DORCAS : Wat dan?

SIMON : Niets ergs. Uw tante is in een putje gevallen.

DORCAS : God in de hemel.

SIMON : Klein putje maar. Ze is een beetje door elkaar geschud, meer niet. (*zwaait met autosleutels*) Ik heb gezegd dat ik haar koffer uit de stok zou halen. Of liever, haar stok uit de koffer. Neem me niet kwalijk. (*Hij draait zich om. Abigail komt terug, botst haast tegen Simon op.*) Neem me niet kwalijk. Ik ga alleen maar... (*Simon zwaait met de autosleutels en verdwijnt.*)

ABIGAIL : Zo, Pat is dus weg. Hij is weggereden, bijna over me heen. Als in een film de vrouw voor de auto springt en met haar armen zwaait, dan stopt de man met gierende remmen. Patrick gaat sneller rijden, recht op mij af.

DORCAS : Hoeveel kunnen er in Len zijn auto? Beslist niet meer dan vijf. Dat is dus Len, tante Rita, pa en nog twee anderen. De rest kan lopen.

ABIGAIL : Ik ga niet te voet. Toch niet met deze schoenen. 't Is kilometers ver.

DORCAS : Nou, goed. Dan gaan jij en Brenda. Wij beginnen te lopen en Len kan terugkomen om ons op te pikken.

ABIGAIL : Dat kan op voorwaarde dat we erin slagen Brenda zo lang van Melvyn los te wrikken. God, wat een vervelend meisje. Ik heb geprobeerd met haar te praten in de auto. Op alles wat ik zei - (*bootst Brenda na*) - Njaa.

DORCAS : (*doet het ook*) Njaa.

ABIGAIL : Ze moet van hem af. Ik bedoel, Melvyn zal daar toch niet mee opgescheept blijven.

DORCAS : Wat mij het meest bekommert, is dat ze hem van zijn werk houdt. Als hij van de zomer niet door zijn examens komt, maakt hij geen kans meer voor medicijnen.

ABIGAIL : Ze moet van hem af.

DORCAS : Njaa.

(*Stafford komt naar beneden gestapt.*)

DORCAS : Komen ze?

STAFFORD : Stom wijf is in een put gevallen.

ABIGAIL : Wie is in een put gevallen?

DORCAS : Rita. 't Is niet erg.

STAFFORD : Mijn schoenen laten water door.

DORCAS : Dat is goed, dan worden je voeten nog eens gewassen. Heb je haar een duw gegeven?

STAFFORD : Wie?

DORCAS : Tante Rita?

STAFFORD : Neen, die fascistische man van haar, niet?

ABIGAIL : Heeft Len haar geduwd?

STAFFORD : De fascist.

DORCAS : Nou, ik heb uitstekend nieuws voor je. Zoals 't er nu voorstaat, zal je naar huis moeten stappen.

STAFFORD : (*ontzet*) Stappen?

ABIGAIL : Ja. Die andere grote fascist, mijn man, is er met zijn auto vandoor.

STAFFORD : (*stampt weer weg*) Godver.

SIMON : (*Komt op met Rita's wandelstok. Hij botst haast tegen Stafford op.*) Hola, neem me niet kwalijk, ouwe jongen.

DORCAS : U bent heel atletisch.

SIMON : Ik heb al lang niet meer getraind. Uw man zijn wagen is weg, wist u dat?

ABIGAIL : Ja, dank u.

SIMON : Zo. Dus. De wandeling zal ons goed doen. Dadelijk terug. (*Hij rent snel naar boven en verdwijnt.*)

ABIGAIL : Zeg wat je wil van Brenda...

DORCAS : Njaa.

ABIGAIL : Haar broer is een klein beetje in orde, niet, Waar heeft ze die vandaan gehaald? Ik wist niet eens dat ze een broer had.

DORCAS : Hij is een hele tijd weg geweest, schijnt het. Afrika.

ABIGAIL : Wat doet hij? In de olie?

DORCAS : Neen. Machines heeft hij, geloof ik, gezegd.

ABIGAIL : O. Getrouwd natuurlijk.

DORCAS : Neen. Gescheiden, schijnt het.

ABIGAIL : O.

DORCAS : Hij is wel lief. Een beetje te veel van dat "toffe jongens onder elkaar" gedoe. Dat krijgen ze, geloof ik, allemaal als ze een tijdje in Afrika geweest zijn.

ABIGAIL : Hoe komt het dat jij hem kent en ik niet?

DORCAS : 't is een goede vriend van Mel en - eu - ik denk niet dat ze jullie inviteren op de feestjes van de rugbyclub?

ABIGAIL : Wat, met Patrick? Die gaat al van zijn stokje als hij een doelpaal ziet. Speelt Simon mee?

DORCAS : Ja. Vleugel vooraan.

ABIGAIL : Is dat goed?

DORCAS : Hard.

ABIGAIL : Jezus. Geen wonder dat Stafford zo chagrijnig is.

DORCAS : Wat bedoel je?

ABIGAIL : Als hij 't idee heeft dat hij daartegen moet optornen.

DORCAS : Onzin.

ABIGAIL : Wat bedoel je?

DORCAS : Wat ik zeg. Bemoei je met je eigen zaken. Onzin.

ABIGAIL : Wat heb ik dan gezegd?

DORCAS : Steek je neus niet in andermans zaken.

ABIGAIL : (*Kijk haar aan*) Ohoho. (*schalks*) Zullen we er kop of letter om gooien.

DORCAS : Doe niet kinderachtig, Abigail, dat past niet bij je leeftijd.

ABIGAIL : Ohoho.

DORCAS : (*Een beetje verhit en verveeld*) Ik ga Stafford opzoeken.

(*Dorcass gaat in de richting van de auto. Abigail trekt een grimas. Een ogenblik later verschijnt Simon op de topt van de heuvel.*)

SIMON : (*glimlacht naar Abigail*) Hallo.

ABIGAIL : (*met hernieuwde charme*) Hallo.

SIMON : Ze komen allemaal. Ze kan weer lopen.

ABIGAIL : Fijn.

(Ralph verschijnt met Rita en Len in zijn kielzog.)

RALPH : Wat bezielt die Patrick dat hij zomaar doorrijdt?

ABIGAIL : Het spijt me pa, maar hij kon niet wachten.

RALPH : Nou, dan zal er iemand te voet moeten gaan, maar ik in ieder geval niet. *(komt naar beneden)* Rita is weer gevallen.

ABIGAIL : Ja, ik heb ervan gehoord.

RALPH : Ik denk dat ze drinkt.

ABIGAIL : Welneen. 't Is jouw schuld, pa, je moet haar niet op heuvels laten klimmen.

RALPH : *(Neemt daar geen notitie van)* In ieder geval, de eerste mooie dag die we van het jaar krijgen - en niks zegt trouwens dat er nog een tweede komt - houden we een piknik. Dat staat vast.

RITA : *(daalt de helling af)* Voorzichtig, nu, voorzichtig.

LEN : Goed zo. Leun maar met je hele gewicht op mij, leun maar met je hele gewicht op mij.

RALPH : Hoeveel kunnen er in jouw auto, Len?

LEN : Vier. Niet meer dan vier. Anders begeeft de vering het.

RALPH : Met zijn hoevelen zijn we?

ABIGAIL : Negen. Nu Patrick weg is moeten we nog met zijn negenen zijn.

LEN : Je hebt er wel veel hulp van.

SIMON : Ik heb gezegd dat ik er niets tegen heb om te voet te gaan.

RALPH : Uitstekend. Dan zijn er nog acht.

LEN : Je zal toch nog eens naar die knie moeten kijken, Ralph.

RALPH : Ja, met alle plezier van de wereld maar niet midden in een wei.

(Melvyn en Brenda komen over de heuvelrand en beginnen aan de afdaling. Op hetzelfde ogenblik komt Dorcas terug uit de richting van de weg.)

DORCAS : Stafford wacht niet op ons. Hij is weg. Hij probeert een lift te krijgen naar het dorp.

RALPH : Uitstekend. Dan zijn er nog zeven. Nog meer vrijwilligers?

MELVYN : Wij gaan te voet.

RALPH : Flinke jongen.

MELVYN : Jij vindt het toch niet erg om te lopen, Bren?

BRENDA : Neen.

ABIGAIL : *(sotto voce)* Njaa.

LEN : Die putten horen er helemaal niet te zijn, daarboven.

RITA : Die putten.